«التحریر» از درون

دوشنبه ۳۱ ژانویه

حکومت شادی در میدان

نویسنده: سعد القرش. ترجمه: مریم حیدری

• امروز در راه میدان‌التحریر، اتفاق تازه‌ای نیفتاد. هفت روز، گذشته، اما هنوز اثری از یک تظاهرکننده به هواداری مبارک در خیابان نیست. حتی کسی فکر نکرد یک پلاکارد به طرفداری مبارک بنویسد و روی سردر یک مغازه یا یک ماشین بگذارد. میلیون‌ها آدمی که گفته می‌شد عضو حزب ملی‌اند، کجا رفته بودند؟

همه در میدان با هم ملاقات می‌کنیم و انگار که به خانه‌های خود آمده‌ایم، در آن، احساس امنیت می‌کنیم؛ میدان، به خانه و صدای ما تبدیل شده بود.

در میدان، هیچ‌کس بر دیگری برتری ندارد. تو، آقای خودت هستی. هر پلاکاردی که می‌خواهی بلند کن و هر شعار و فریادی که دلت می‌خواهد، سر بده و به این راه‌پیمایی یا آن تجمع ملحق شو یا سکوت، اختیار کن. میدان، تنها فضای آزاد قاهره است. فقط هشدار که کسی را با حرفی یا رفتاری، نیازاری. چشم‌چرانی و انداختن دستمال کاغذی یا بقیه غذا یا قوطی خالی آبمیوه، ممنوع است. کسی سرت داد نمی‌کشد و کسی هم به تو نمی‌گوید بلندش کن؛ خودت می‌بینی که این رفتار که در خیابان‌های مصر، عادی است، اینجا ناهنجار است و شایسته خودت و اینجایی که حالا، پاک است، نیست.

خودت، با دیدن دختر یا پسر جوانی که آشغال جمع می‌کنند و در کیسه‌های پلاستیکی می‌گذارند، ناراحت می‌شوی. آنها این کار را داوطلبانه می‌کنند تا میدان، نماد ارزش‌های زیبای انقلابیان بماند و این موضوع را به افراد تازه‌وارد هم گوشزد کنند؛ افرادی که هر کدام از سن و هر طبقه اجتماعی و فرهنگی و کاری متفاوتی هستند، اما هدف والایی که دارند، آنان را متحد کرده و بسیاری از کسانی را که حتی سقوط مبارک برای‌شان اهمیتی ندارد، به خود جلب کرده است. این تعداد بسیار، از ظلم‌هایی کوچک رنج برده و سعی می‌کنند حقوق ازدست‌رفته‌شان را بازیابند. این افراد، میدان را تریبون عدالت مفقود در حکومتی به‌شمار آورده‌اند که دیگر حکومت نیست؛ هر روز به میدان می‌آیند.

روز سوم بعد از «جمعه خشم»، میدان، شور و شادی و لبخند ملیح مصری‌ها و امید به تغییر نزدیک را به آنان بازگرداند.

روی آسفالت خیابان، پلاکاردهایی بود که از سنگ ساخته بودند و انقلابیون، می‌خواستند به عنوان نماد انقلابی که از فضای الکترونیکی به فضای مصر وارد شده، آسیبی به آنها نرسد:

«Welcome to facebook»

بعد، پلاکاردهای دیگر بالا رفت که مبارک را به شکل آدولف هیتلر نشان می‌دادند یا ستاره داوود را روی پیشانی‌اش گذاشته بودند؛ اما مشهورترین و موجزترین‌شان، تابلویی بود که می‌گفت: «ارحل» (برو).

روزهای بعد، انقلابیون، این کلمه را روی تابلوها و تی‌شرت‌های‌شان به حدود ۲۰زبان نوشتند؛ حتی به زبان‌های هیروگلیفی، هندی و عبری.

امروز، خبر وزارت جابر عصفور اعلام شد. همه بر انتقاد از او به‌دلیل این کار، اتفاق‌نظر داشتند. من هم دلیلی برای توجیه کارش نیافتم.

در میدان، منتظر یک خبر بودیم و تنها از طریق یک صفحه بزرگ روی رادیوی میدان که نزدیک دانشگاه آمریکایی و متعلق به شبکه الجزیره بود، خبرها و حوادث سیاسی را دنبال می‌کردیم.

در ازدحام میدان، متوجه نشدم که عمر سلیمان، معاون رییس‌جمهور، اعلام کرد که رییس‌جمهور او را به آغاز گفت‌وگو با نیروهای سیاسی، مکلف کرده است. از این تعلیمات تازه، غافلگیر شدم. مثل بیدارشدن از یک کمای مزمن بود. تعلیمات تازه، شامل ارتباط با سردمداران نیروهای سیاسی بدون هیچ استثنایی بود؛ اخوان و جنبش ششم آوریل و کفایه و احزاب رسمی و غیررسمی و نظرخواهی از آنها، درخصوص گفت‌وگوی ملی، اینجا و اکنون.

در رمان «بچه‌های محله ما»، نجیب محفوظ از قول راوی می‌گوید: «آفت محله ما، فراموشی است»؛ و این همان آفت مدعیان ملی‌گرایی است که نمی‌دانند تنها ابزاری در دست حکومت‌اند که هرجا و هرزمان بخواهد، آنان را سوق می‌دهد.

عبدالحلم قندیل با این گفت‌وگو مخالفت کرد و بر موضع خود، پافشاری کرد. «الاهرام المسایی» روز بعد، یکم فوریه، در صفحه اول خود از زبان قندیل، مخالفت حزب «کفایه» را با چنین گفت‌وگویی چاپ کرد. قندیل، حتی شرکت‌کنندگان در این گفت‌وگو را به خیانت به انقلابیون و اهداف انقلاب، متهم کرد. از مکر و طنز تاریخ، تعجب کردم. به همکارانم گفتم وقتی انقلاب در سال ۱۹۵۲ اتفاق افتاد، جمال عبدالناصر، به زندان رفت و فتحی رضوان را آزاد و به عنوان وزیر، منصوب کرد.

حالا هم انقلاب ۲۰۱۱، عبدالحلیم قندیل را به صفحه اول یک روزنامه دولتی کشانده تا مخالفتش را با گفت‌وگو با یک سیستم نامشروع اعلام کند و شرکت‌کنندگان در این گفت‌وگو را به خیانت به خون شهدا و ناکام‌کردن انقلاب، متهم کند. دو روز بعد با قندیل تماس گرفتم و داستان را برایش گفتم؛ یاد شبی افتادیم که ربوده شده بود و خندیدیم.

عکس: الجزیره

بازتاب جهانی طرح «اسد»

برخی گفتند رییس‌جمهوری با سخنان خود حجت را تمام کرد و همه نقاط نامفهوم و تبلیغات مغرضانه برخی از رسانه‌ها درباره سوریه را از بین برد. برخی هم پیشنهاد بشار را تکراری خواندند و خواهان کناره‌گیری او از قدرت شدند. برخی هم موضعی تندتر اتخاذ کردند و خواهان محاکمه رییس‌جمهوری شدند. محمد مرسی، رییس‌جمهوری مصر همتای سوری خود را به برکناری از قدرت فراخواند.

رییس‌جمهوری مصر گفت که از خواسته‌های برخی برای محاکمه اسد در دادگاه کیفری حمایت می‌کند. ائتلاف ملی سوریه که بزرگ‌ترین تشکل اپوزیسیون این کشور است هم اعلام کرده است که سخنان اسد صرفا در خدمت نابودی تلاش‌های دیپلماتیک برای حل بحران سوریه است. با این حال امیل‌لحود، رییس‌جمهوری سابق لبنان می‌گوید، اسد اظهاراتی کاملا واضح را ایراد کرد که همه نقاط نامفهوم و تبلیغات مغرضانه برخی از رسانه‌ها درباره سوریه را از بین برد. او افزود: اظهارات بشار اسد چارچوبی را برای راهکار سوریه ایجاد کرد که در شکل و مضمون با تمامیت ارضی سوریه و فداکاری‌های ملت و ارتش سوریه همخوانی دارد.

اما به گزارش الجزیره، ویکتوریا نولاند، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اظهارات اسد را «تلاش بی‌معنا برای حفظ قدرت در سوریه‌ای که جنگ آن را تکه‌تکه کرده» توصیف کرد. نولاند همچنین از بشار اسد خواست تا هر چه سریع‌تر از قدرت کنار رود. نولاند افزود: طرح پیشنهادی از سوی اسد از واقعیت فاصله دارد و تلاش‌های اخضرالابراهیمی، فرستاده مشترک سازمان‌ملل و اتحادیه عرب را به شکست می‌کشاند

همچنین دیوید کامرون، نخست‌وزیر انگلیس نیز به نوبه خود بشار اسد را به ترک قدرت در سوریه فراخواند. کامرون با اشاره به دیدارش با برخی آوارگان سوری در اردوگاه آوارگان در مرزهای اردن اعلام کرد که کشورش با همکاری کشورهای دیگر برای تغییر اوضاع سوریه تلاش خواهد کرد. ویلیام‌هیگ، وزیر خارجه انگلیس نیز مدعی شد: طرح خالی از فایده اسد هیچ‌کس را فریب نخواهد داد. گوئیدو وستروله، وزیرخارجه آلمان نیز بار دیگر بشار اسد را به برکناری از قدرت فراخواند. او در واکنش به اظهارات اسد که پس از چندین ماه ایراد شد، گفت: اسد باید به جای تکرار عبارات تهدیدآمیز زمینه را برای تشکیل دولت انتقالی و آغاز سیاستی جدید در سوریه فراهم کند. احمد داوود اوغلو، وزیر خارجه ترکیه در اظهاراتی مداخله‌جویانه سخنان روز یکشنبه بشار اسد را در خصوص حل و فصل بحران سوریه وعده‌های توخالی توصیف کرد. او مدعی شد: من از اسد می‌خواهم مخالفان را به رسمیت بشناسد

کاترین‌اشتون، رییس سیاست خارجه اتحادیه‌اروپا نیز به نوبه خود اسد را به برکناری از قدرت فراخواند و گفت: اسد باید هرچه سریع‌تر از قدرت برکنار شود تا بتوان به راهکاری سیاسی در سوریه دست یافت. وزیران خارجه سوئد و دانمارک نیز به شدت از مخالفت بشار اسد با آغاز مذاکرات با مخالفان سوری انتقاد کردند.

این در حالی است که فیصل‌المقداد، معاون وزیر خارجه سوریه می‌گوید تا زمانی که کشورهای عربی حمایتشان از گروه‌های تروریستی را پایان ندهند و دولت ترکیه قاچاق سلاح و گروه‌های مسلح به سوریه را متوقف نکند یافتن راهکار سیاسی برای حل‌وفصل بحران کنونی سوریه امکان‌پذیر نیست

المقداد گفت: اینها همه مسایلی است که باید مورد بررسی قرار گیرد چه در تهران و چه مسکو. المقداد درباره سفرش به تهران نیز گفت: به تهران تضمین لازم را می‌دهیم که مذاکرات‌مان میان دو کشور در خصوص این موضوع ادامه داشته باشد. حالا روزنامه «ساندی‌تایمز» می‌نویسد: روسیه پنج کشتی به سوریه ارسال کرده است که این کشتی‌ها حامل صدها پیاده نظام نیروی دریایی روسیه و خودروهای نظامی هستند. این روزنامه اعلام کرد که این اقدام روسیه به منظور ایستادگی در برابر هرگونه مداخله کشورهای غربی است. بنا به نوشته روزنامه ساندی‌تایمز کشتی‌های جنگی که در نهایت در بندر طرطوس سوریه مستقر می‌شوند، بزرگ‌ترین نیروهایی هستند که روسیه از ۴۰ سال گذشته در منطقه بسیج کرده است. همچنین یک منبع دیپلماتیک روسیه که خواست نامش فاش نشود، اعلام کرد وجود کشتی‌های جنگی و حدود ۳۰۰ سرباز پیاده نظام با هدف حمایت از منافع روسیه در سوریه صورت گرفته است. همچنین به گزارش ایسنا منابع آگاه اعلام کردند: سازمان‌ملل در حال رایزنی با شماری از کشورهای جهان برای آمادگی جهت اعزام نیروهای حافظ صلح بین‌المللی به سوریه است. بنا به نوشته روزنامه الحیات، تعدادی از کشورهای جهان به این درخواست سازمان‌ملل پاسخ داده و از سازمان ملل خواسته‌اند ماهیت ماموریت واگذارشده به این نیروها و تعداد آنها را مشخص کند. این در حالی است که درگیری‌ها در سوریه همچنان ادامه دارد. وزارت نفت سوریه اعلام کرده گروه‌های مخالف مسلح با حمله به میدان نفتی تشرین، چاه‌های نفتی این میدان را تخریب کردند و تجهیزات موجود در آنها را به سرقت بردند. بنابه نوشته سانا، گروه‌های مسلح به خانه‌های سازمانی کارکنان این میدان نفتی نیز یورش بردند و با به سرقت بردن وسایل موجود در این منازل اقدام به تخریب آنها کردند. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسراییل می‌گوید: در حال حاضر گروه‌های تندرو جای ارتش سوریه را در مرزهای ما با سوریه در منطقه جولان گرفته‌اند. او افزود: به خاطر وجود عناصر تندروی بین‌المللی در منطقه جولان که جانشین ارتش سوریه شده‌اند، اسراییل ساخت دیواری جدید در مرزهایش با ارتفاعات جولان را آغاز می‌کند.

جان برنان، رییس جدید «سیا»

«جان برنان»، مشاور ارشد کاخ سفید در حوزه مبارزه با تروریسم به عنوان رییس تازه «سیا» از سوی رییس‌جمهور آمریکا منصوب شد.

برنان جانشین پترائوسی خواهد شد که به تازگی به دلیل رسوایی اخلاقی استعفا داده است. (رویترز)

بریتانیا آماده جنگ است

دیوید کامرون، نخست‌وزیر انگلیس گفت: کشورم آماده است تا اگر لازم باشد برای حفظ جزایر فالکلند، بجنگد. رییس‌جمهوری آرژانتین پیش از این گفته بود که اشغال جزایر فالکلند توسط انگلیس یک اقدام بی‌شرمانه استعماری در قرن نوزدهم بود. (دیلی میل)

می‌خواهم وزیر اقتصاد شوم

سیلویو برلوسکنی با حزب لیگ شمالی به توافق دست یافته تا با ائتلاف با یکدیگر در انتخابات ماه فوریه حضور پیدا کند. او قصد دارد تا در دولت آتی راست میانه وزیر اقتصاد شود. بر اساس این توافقنامه حزب مردم آزادی متعلق به برلوسکنی از کاندیداتوری مارونی حمایت خواهد کرد. (ایسنا)

دور و نزدیک

حکم قطعی برای معترضان بحرینی

• **ایسنا:** دادگاه عالی تجدید نظر بحرین که عالی‌ترین دادگاه تجدید نظر در این کشور محسوب می‌شود، احکام صادر شده علیه ۱۳ تن از رهبران مخالفان بحرینی را که به ایجاد ناامنی و آشوب متهم شده‌اند، تایید کرد و گفت این احکام دیگر قابل تجدید نظر نیست. همچنین حکومت بحرین در ادامه اقدامات خصمانه خود علیه مردم بحرین این بار به هزاران تن از فداییان صدام به خاطر مشارکت در سرکوب کردن تظاهرات مردم بحرین تابعیت بحرینی داد.

کویتی‌ها نتوانستند اعتراض کنند

• **رویترز:** نیروهای امنیتی کویت روز یکشنبه با شلیک نارنجک‌های گیج‌کننده، مانع از تظاهرات مخالفان دولت در پایتخت این کشور شدند. تظاهرات مخالفان، ادامه اعتراضات هفته‌های اخیر آنها به نحوه برگزاری انتخابات پارلمانی این کشور در ماه گذشته است.

آرژانتین، بریتانیا را محکوم کرد

• **شینهوا:** وزارت امور خارجه آرژانتین تهدیدهای نظامی نخست وزیر انگلیس را در ارتباط با اشغال غیرقانونی «جزایر مالوبناس» طی ۱۸۰ سال پیش محکوم کرد. در این راستا وزارت امور خارجه آرژانتین نسبت به بیانیه‌های دیوید کامرون واکنش نشان داد. نخست وزیر انگلیس در این بیانیه‌ها اعلام کرده بود که آماده است برای ممانعت از تصرف جزایر فالکلند از سوی آرژانتین بجنگد. جزایر مالونیاس که در میان انگلیسی‌ها به جزایر فالکلند مشهور است در اقیانوس اطلس جنوبی واقع است.

مصر از اسراییل غرامت می‌خواهد

• **ایسنا:** مقامات مصری با ارائه درخواستی به سازمان ملل خواهان دریافت غرامت معادل ۵۰۰ میلیارد دلار از اسراییل به دلیل اشغال صحرای سینا در سال ۱۹۶۷ و کشتن چند خانواده مصری شده‌اند. بنا به گزارش برخی منابع آگاه در دفتر ریاست‌جمهوری مصر، این درخواست استناد به این دارد که منطقه سینا حدود شش درصد از مساحت مصر را تشکیل می‌دهد و از طریق عبور و مرور دریایی از کانال سوئز و سه شهر سینا خسارت‌های سنگینی را به این منطقه وارد کرد.

صدمیلیون دینار جایزه

• **ایسنا:** کمیته عالی دفاع از حقوق قربانیان حملات تروریستی در استان دیالی، واقع در شمال شرقی بغداد اعلام کرد: مبلغ صدمیلیون دینار عراقی جایزه به کسی که به پلیس عراق در دستگیری عزت‌الدوری، معاون سابق صدام کمک کند، داده می‌شود.

اعتصاب روزنامه‌نگاران چینی در اعتراض به سانسور

شرق: هنوز چند روزی از انتشار خبری مبنی بر قول رهبر تازه چین در ضرورت اصلاحات نگذشته است که از این کشور خبر می‌رسد که روزنامه‌نگارانش در اعتراض به سانسور اعتصاب کرده‌اند. به گزارش ایسنا، این اعتصاب کم‌سابقه هفته گذشته با سانسور پیام تبریک سال نو میلادی چاپ شده در روزنامه «نانگفانگ ژومو» (به معنی هفته‌نامه جنوبی) توسط مسوولان تبلیغاتی دولت چین آغاز شد. مسوولان این روزنامه در پیام تبریک خود خواستار ایجاد اصلاحات شده بودند.

کارمندان این روزنامه در دو نامه به رییس بخش تبلیغاتی استان گوآنگ دونگ خواستار استعفای او شدند. همزمان خبر می‌رسد که اعتصاب دیگری نیز در پی کنترل وبلاگ این روزنامه صورت گرفته است. طرفداران این روزنامه در خارج از ساختمان آن نیز تجمع کرده‌اند. برخی از معترضان پلاکاردهایی با عنوان «ما خواهان آزادی رسانه، دموکراسی و قانون اساسی هستیم» در دست داشتند.

رسانه‌های چین توسط مسوولان تبلیغاتی این کشور کنترل و نظارت می‌شوند و محتوای پیام‌ها و مطالب مطبوعات مکتوب و رسانه‌های چین طبق تفکرات حزب حاکم کمونیست این کشور تغییر می‌کند. اعتصاب‌کنندگان که خواستار استعفای رییس بخش تبلیغاتی و سانسور استان گوآنگ‌دونگ بودند، او را متهم کردند در زمانی که جهان شاهد رشد آزادی است، او به اقدامات دیکتاتوری روی آورده است.

عضو سابق این روزنامه و ۵۰ کارمند دایم آن، رییس بخش تبلیغاتی و سانسور استان را به مداخله بی‌شرمانه در مطالب روزنامه متهم کردند. همچنین گفته می‌شود این اولین باری است که چنین رویارویی‌ای میان حزب حاکم و اعضای رسانه‌ای در چین به وقوع می‌پیوندد. برخورد با این موضوع به منزله یک آزمون کلیدی برای رهبر تازه چین محسوب می‌شود. «نانگفانگ ژومو» با یک میلیون و ۶۰۰ هزار تیراژ، یکی از موثرترین و با جسارت‌ترین نشریات چین به شمار می‌رود. این هفته‌نامه که به انجام تحقیقات موثر در امور مختلف معروف است، از جمله محبوب‌ترین نشریات چینی به حساب می‌آید.

رسانه‌های چین تحت نظارت بخش تبلیغات کار می‌کنند. این بخش اغلب محتوای مطالب را بر اساس سیاست‌های حزب حاکم تغییر می‌دهد. این در حالی است که رهبر تازه چین به روشنفکران قول اصلاحات در بخش‌هایی از کشور چین را داده بود. در هفته گذشته، گروهی از روشنفکران برجسته چینی در نامه‌ای سرگشاده هشدار دادند اگر دولت چین به افکار عمومی پاسخ ندهد و شرایط را برای اصلاحات سیاسی فراهم نکند، کشور با خطر «انقلابی خشونت‌آمیز» مواجه خواهد شد.

۷۳ امضاکننده این نامه خاطرنشان کردند: «اگر اصلاحات سیاسی که جامعه چین به آن نیاز فوری دارد، همچنان بدون پیشرفت باقی بماند، فساد و نارضایتی افزایش می‌یابد و چین یک‌بار دیگر فرصت اصلاحات آرام را از دست خواهد داد و در ناآرامی و هرج و مرج یک انقلاب خشونت‌آمیز گرفتار خواهد شد.» این روشنفکران که در بین آنها نام وکلا و استادان حقوق بازنشسته دانشگاه‌های بزرگ به چشم می‌خورد، افزودند دولت -که از سال ۱۹۴۹ توسط حزب کمونیست اداره می‌شود- باید دموکراسی و استقلال قضایی را ترویج کند و اصلاحات بازار را تعمیق ببخشد.

عکس روز

تجمع در برابر دادگاه محاکمه عاملان تجاوز به دختر هندی.

عکس: AP